

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

UDVARHELYMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET, A SZÉKELYFÖLDI ELSŐ BAROMFITENYÉSZTŐ ÉS MÁS EGYLETEK KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és osütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi elöljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FÜSZERKESZTŐK:

Dr Gyarmathy Dezső,
földbirtokos.

Dr Hinléder Fels Ernő,
orsz. képviselő.

Dr Kállay Tamás,
orsz. képviselő.

Dr Pál Ernő,
ügyvéd.

Dr Viola Sándor,
ügyvéd.

SZÉPIRODALMI FŐMUNKATÁRS: **Fülei Sz. Lajos.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 15. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olós árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

A bárcások.

Nem vagyok barátja a nőemancipációnak, nem is ohajtok nekik több jogot követelni, mint a mivel jelenleg birnak, csak arra akarok reámutatni, hogy van egy kérdés, hol a büszke férfinem sem követelhet magának más megítélést, mint a nő s ez a *becsület*.

Ha egy nő a megélhetés kényszerére által szorítva, vagy a külfény által elvakítva, áruba bocsátja szerelmét, eladja becsületét, minden további gondolkodás nélkül, kivettetik a társadalomból. És ez jól van így, mert mindenki lehet becsületes munkát megélhetésére.

Nézzük most a büszke férfinemet, kik akaraterejük, szilárd jellemükre támaszkodva, a teremtes uráinak nevezik magukat, mikép fogják fel ezek a *becsület*.

Naponként látni és hallani, hogy férfiak rangért, méltóságért, pénzért eladják hazafiságukat és becsületüket.

Részesülnek-e ezek kellő megvetésben; kiküszöböli ezeket a társadalom? Sajnos, nem, sőt a folszinen maradnak, uszva s a gyengébb jelleműek hódolnak nekik.

Ez nem jól van így!

A nő még felhozhatja mentességére gyöngességét, sőt azt is mondhatja, hogy neki elve vagy betegsége a szabad szerelem. De a férfi sem elvből, sem betegségből nem lehet *hazaáruló*, nem lehet *becstelen*!

Még egy kérdés. A társadalom melyik rétegéből állanak elő ezek a megfizetett bárcások férfiak? Abból-e, kik a mindennapi megélhetés nehézségeivel küzdenek? Nem! Ezek csak azért adják el magukat, hogy nagyságos helyett méltóságosak legyenek; hogy bérkocsi helyett saját fogatjukon járjanak és hogy bor helyett pezsgőt igyanak.

Azt mondják, hogy Magyar-

országnak legnagyobb ellensége Bécs és az osztrákok. Ezt a nézetet én nem osztom. Az ő érdekek ellenkezik a mieinkkel s ők csak jó hazafiak, midőn ellenünk dolgoznak. Azonban nem jutnának soha sikerhez, ha nem kapnának Magyarországon bárcás férfiakat, kik az ő érdekekben *dolgoznak*.

Nézzük a történelmet, kik törték le a magyar nemzeti küzdelmet századokon át? A bárcás férfiak! Ezek a mi ellenségeink. Egyedül ezek ellen kell védekeznünk.

A bárcás férfiak kezökbe kerithetik a hatalmat s jog és törvény nem biztosít menedéket előlük. Egyedül a magyar társadalom az, melyet nem terrorizálhatnak. Ez a tér az, hol felvehetjük velök a harcot. Nem kérek én egyebet a magyar társadalomtól, csak azt, hogy részesítse e bárcás férfiakat hasonló bánásmódban, mint női kollégáikat. Hiszen egy ilyen férfi megjelenése mindig sértő egy társaságra; egy ily bárcás férfi köszönése ép oly sértő egy uri nőre, mintha egy bukkott személy tette volna azt.

A bárcásság, mint rákbetegség él a nemzet testén s napról-napra terjed. Szomoruan látjuk, hogy vármegyénkben is megmetelyezte a törvényhatóság egyrészét.

A bárcásság bacillusai szinte szemünk előtt szaporodtak s inficiálták azt a törvényhatóságot, mely még csak egy hónappal is ezelőtt egészséges volt lélekben s hazafiságában. És ma ország csufjára kaptak 73 törvényhatósági bizottsági tagot ez elhagyatott szegény megyébe, kik Fejérváryt és a kiküldött császári biztost jónak, hazafiasnak, alkotmányosnak, törvényesnek találták. A korbácsot, mely reánk sujtott, megcsókolták, mert azt közölünk adta a kormány.

Eddig a felső rétegből vállalkozott egy-egy megtévelyedett bárcás és ime most átszállott az alsó rétegbe, 73 gyászmagyar lett ma a bárcások sorába besorozva, mely a társadalomnak szégyenfoltja, ép ezért e társadalom van hivatva azt kebeléből ki is küszöbölni. Rajta magyarom, dobd ki kebeledből, hogy ne terjedjen!

Orosz Lajos.

Gyászmagyarok,

akik 1905 november 11-én a nemzeti ellenállás letörésére szavaztak:

Ádám Aladár birtokos, Ambrus Márton birtokos, Balázs István k.-bíró, Bakk Albert birtokos, Beke Albert tanító, Biró Áron lelkész, Biró Mihály birtokos, Biró Dénes szolgabíró, Csomor Gábor k. jegyző, Csia Kálmán lelkész, Daniel Károly anyakönyvvezető, Dr Demeter Lőrinc főszolgabíró, Fábian József vállalkozó, Ferenczy Lajos k. jegyző, Ferenngel Gyula kereskedő, Gagy György birtokos, Gagy Lajos birtokos, Gálffy István k. jegyző, Gálffy Kálmán főszolgabíró, Gergely Mózes birtokos, Gotthárd János polgármester, Györfi János Ferenc birtokos, Haberstumpf Károly építész, Hetser Kálmán tanító, Jaeger József gyógyszerész, Káli Károly birtokos, Keresztély Márton birtokos, Kiss Károly birtokos, Kiss Lajos birtokos, Koncz Ármán gyógyszerész, Kovács Mihály tanító, Lántzky József bányász, Lengyel József dr. tiszti főorvos, Lőrincz Lajos birtokos, Lótz Frigyes mézárós, Máthé Pál birtokos, Máthé János k. jegyző, Menyhart András ny. esperes, Dr Nagy Sámuel ügyvéd, Nagy Ferenc anyakönyves, Özsváth Áron k. jegyző, Dr Pálffy Jenő szolgabíró, Parajdi Zsigmond birtokos, Pávelka Márton vendéglős, Péter Mózes birtokos, Rozman Jakab bérő, Dr Solymossy Lajos ig.-tanár, Sándor Mózes ny. kir. tanfel., Szabó István János birtokos, Szabó Gábor vm. aljegyző, Szabó Nándor szolgabíró, Szász Dénes k. jegyző, Szász Ferenc tanító, Szombatfalvi Lajos r.-főkapitány, Tamás Agoston birtokos, Tankó Ignác birtokos, Teichner Jakab bérő, Török Ferenc tanító, Vass Mihály k. jegyző, Vas Gáspár jegyző, Veres Mózes tanító, Vitályos Albert k. jegyző, Nagy József birtokos, Ferenczi János birtokos, Ádám Albert vármegyei főjegyző, Dr Keith Ferenc II. aljegyző, báró Orbán János árvaszéki ülnök, Dollny Róbert árvaszéki jegyző, Kamocsay Mihály főlevéltárnok, Dóczy Lajos allelevéltárnok, Szabady Tivadar főszolgabíró, Sebessy János aljegyző.

Udvarhelymegye törvényhatósága.

A férfi, ha akaratát kijelenti és ahhoz ragaszkodik, közbecsülést viv ki a maga részére, de ha ezen akaratát minden komoly ok nélkül megváltoztatja, kitűzött irányára követésénél haboz, nevetség tárgya; szánalommal nézi az erős, sőt ha irányát erkölcstelen indokok vezetnek, közmevetés éri. Mennyivel szánandóbb, ha egy jogi testület az a habozó, ingatag jellemű.

Gyönyörrel tekintettük Udvarhelyvármegye magatartását a közelmúltban, mikor gyűlés-gyűlés után szórta menyköveit az alkotmányellenes kormányra és esküdözött e kormány ellen végletekig kitartani. Tisztviselő, bizottsági tag vetélkedett hazafisága feltűntetésében és most: pirulj kedves székely népem, fordítsd el arcodat e nemzeti kufároktól! Ma november 11-én tartott közgyűléskor jónak, szentnek találja a bizottság többsége az eddig átkozott kormányt és várva-várt embernek a főispánt, mert sorából került ki a megvetendő eszköz és alkalmas embernek találja, mert ösmeri a törvényhatósági bizottság igen sok tagjának a tokány iránti szeretetét, különösen, ha arra bor is lesz öntve.

Kilenc órára volt kitűzve a törvényhatóság közgyűlése, mely hivatva volt eldönteni, hogy e megye a dícsők között foglal-e helyet, avagy a gyalázat bélyegét viseli. A főispáni beiktatás kérdése volt az egyetlen érdeket feszítő kérdés, melyet a beiktatást ellenző állandó választmány vélem. felolvasása után, a mindig főispáni párti Dr Solymossy Lajos igazgató vezetett be, ki eltérőleg az állandó választmány javaslatától, Ugron János főispán kineveztetését örömmel veszi tudomásul és kéri beiktatását elhatározni. Legfőbb indokál szolgált, hogy ezáltal megyénkben a kívánt békét és egyetértést fejlesszük.

Gyönyörü képét láttuk a békének Solymossy ezen kijelentésére, mert nem volt az az önértetes, független tagja a bizottságnak, ki szitkozódások között ne adott volna kifejezést felizgult belső indulatának. De ezen kitörés csakhamar a komoly haragnak és a csillogó ékesszólásnak adott helyet.

Soó Gáspár mély hazafias bánattal szemléli a sülyedést, hova egykori vezére Ugron János esett. Javaslattal nyújt be, melyben kéri a törvényhatóság eddigi határozatait fentartani és Ugron beiktatásától elállani.

Ugron Ákos a kormányt most is olyanak látja, mint eddig, alkotmányellenesnek, ki csak arra vállalkozott, hogy e nemzetet letörje és szomorú szívvel látja, hogy ennek eszközéül olyan vállalkozott ki véreből való vér, de ő annál szükségesebbnek tartja a saját részéről az ellenállásban részt venni. Kéri, csatlakozzék a törvényhatóság ő hozzá és fogadják el Soó javaslatát.

Ezen két szinarany beszédet követte a salak, Szász Ferenc tanító beszéde, mely csak a fölháborodást fokozta. Beszédében a legnagyobb közjogi tudatlansággal törekedett kimutatni Fejérváry törvényes álláspontját. Ő természetesen nem tehetett róla, hogy az utána következő szónokok részéről a legnagyobb guny tárgyát képezte.

Orosz Lajos Ugron János gyakori köpenyforgatását mutatja ki és kérdi, hogy lehetne ilyent követni, ha rendes kormánytól fogadna is el állást, mennyivel kevésbé lehet e törvénytelenységben fogantatott kormány teremtményét megtörni. Nem a bécsiek a mi ellenségeink, hanem nemzetünk dicstelen fiai.

Dr Kovácsy A. meglepően nevetségesnek tartja, hogy Fejérváry Mandola vasuti aliszttól kér tanácsot, az új főispán pedig Szász Ferenc-től. Erős érvekkel mutatja ki, hogy e törvényhatóság, csak szolgálékülsége mellett bizonyít, ha a Solymossy javaslatához csatlakozik, kéri a Soó javaslatát elfogadni.

Pap Mózes elítéli Ugron Jánost, hogy Apponyi, korábbi mestere mellett nem tartott ki és most e törvénytelen kormánytól fogadott el megbízást és ez által a székely becsület rovására tesz.

Deák Miklós a nála megszokott ékesszólással mutatja ki, hogy minő követésre méltó egyén volt Ugron János a multakban és mennyire nem az jelenleg. És bámulattal látja, hogy a tisztviselők magatartása mennyire megváltozott a mult hetekhez viszonyítva. Csatlakozik Soó indítványához.

Ugron Zoltán szintén a Soó javaslatához csatlakozik, mely nem enged beiktatni oly egyént, mint Ugron János, kinek úgy látja, meghibbant az a része, mely gondolkozásra adatott.

Dr Gyarmathy nem követheti Ugron Jánost, mert testvérétől sem tűri, hogy az az édes anyát bántsa. Szász Ferenc szereplésére felemlíti az Aesopus legyét, melyik a gyorsan futó kocsik kerekére állott és úgy kiált fel: „minő port verék fel.”

Dr Viola nem hiszi, hogy Solymossy komolyan ragaszkodik javaslatához, kéri vonja vissza. Elítéli Ugron János vállalkozását.

Dr Valentsik kijelenti, hogy az örültségnek is van határa. Kéri álljanak meg. Azután mély logikával boncolja szét Solymossy érveit és a guny hatalmas dorongjával rombolja össze Szász Ferenc álokoskodását. Magvas beszédét azzal végzi, hogy „munkám eladtam, fizetésemért dolgozom, de hazafiságot áruba nem bocsátottam.”

Több felszólaló nem lévén az elnöklő alispán a kérdést szavazás alá bocsátja, melynél ez az ártatlan ügy, hol a mindenkorai főispán támogatással és egy figyelemre nem is méltatható tanítócskával szemben a megye tekintélyei harcoltak, befejezést nyert. A szavazógép, mely eszköz és mégis emberekből van összeállítva, működött, mint a francia guillotint és lefejezte Udvarhely megye nemzeti becsületét.

A gyász-magyarok nevét közöljük a vezető cikk után, hogy szégyene legyen még a fiának is az apa cselekedete, a hazafiasan gondolkozókat pedig felsoroljuk itt:

Antal János birtokos, Bálint György timár, Bence Lőrinc birtokos, Betegh Pál lapszerkesztő, Biró Sándor végrehajtó, Csépi Ignác kordoványos, Deák Miklós lelkész, Fekete Béni vállalkozó, Ferenczi István vendég-lős, Gyárfás Endre orsz. képvis., Gyarmathy Ferenc ügyvéd, Gyarmathy Dezső birtokos, Gyertyánffy Gábor ipark. kültag, Hlatky Miklós tanár, Dr Horváth Károly kir. közjegyző, Kassay Ákos birtokos, Kovács Dénes

mészáros, Dr Kovácsy Albert ügyvéd, Dr Mezei Ödön orvos, Molnár Károly tanár, Orbán Dénes mészáros, Orbán Ottó báró birtokos, Orosz Lajos birtokos, Persián János kereskedő, Soó Gáspár igaztanár, Sterba Ödön kereskedő, Szabó István birtokos, Szenkovits János birtokos, Tamás Albert tanár, Ugron Ákos birtokos, Ugron Zoltán birtokos, Dr Valentsik Ferenc ügyvéd, vármegyei tisztii főügyész, Viola Sándor ügyvéd, S. Nagy Ferenc birtokos, Papp Z. József birtokos, Dr Pál Árpád arvaszéki ülnök.

A hét története.

A politikai élet csak tovább ténfereg a sötétségben. Semmi remény, hogy valami világító sugár megmutassa a kibontakozás felé vezető utat. Az új választások elrendelése, a miről nem bizonyos, hogy vele a kormány csak ijesztgetni akar-e vagy komolyan tervbe veszi, bizonyára nem az az eszköz, a melylyel az ország nyugalma helyreállítható.

Hogy különben rémitgetéssel nem lehet hatni a magyarokra, mutatják a megzavart főispáni installációk. A kolozsvári záptojásokkal körített, beiktatásnak gunyolt megyegyűlés után hasonló jelenetek színhelyei voltak és lesznek más vármegyék közgyűlési termei is, úgy hogy egyelőre gondolni se lehet arra, hogy a főispáni méltóságot, mely eddig a különféle kormányok legerősebb támasza volt, az országban tisztelethez, s ami a fő, akcióképességének kifejtéséhez lehetne juttatni. Királyi biztosok se segítenének ezen. Lám Tahy István, a kinevezett, de be nem iktatott főispán, már is meghátrált. A nagy hangon követelt esküteléről egyelőre bizonytalan időkre lemondott; „tekintettel a felizgatott kedélyekre”. Mikor fognak ezek a kedélyek lecsillapodni, arról sem Tahy urnak, sem senki másnak sejtelve sincsen.

A magyar ifjuság lemergi küldöttsége visszaérkezett a fővárosba, s tagjai nem győzik dicsérni azt a vendégszeretetet, melylyel őket Lengyelországban elhalmozták. A

mai viszonyok közt a lengyel és a magyar ifjuságok testvéries ölekezése örvendős jelenség, mely nem csak mértékben hozzájárulhat a két nemzet jogos kívánalmainak kiküzdéséhez.

A lemergi békés tüntetésekkel éles ellentétet képeznek azok a tumultus jelenetek, melyek az osztrák tartományok más városaiban játszódnak le. A bécsi egyetemen véres verekedések voltak németek és csehek közt, s az egyetemet további rendelkezésig be kellett zárni, s kérdés, vajon ez iskolai évben megkezdik-e még benne az előadásokat. Prágában, Brünnben és több osztrák városban szintén véres tüntetések folynak, részint a nemzetiségek surlódásai következtében, részint az általános választói jog elérése érdekében.

A legborzasztóbb, a legkegyetlenebb vérengzések azonban Oroszországban folynak, hol a belnyugalom tökéletesen fel van dülva. A vérszomjas nép most már nem is igen keres ürügyet az öldöklésre, lebunkóznak, leszurnak embertelenül mindenkit, aki ép az utba kerül. A nép fékevesztett dühe különösen a zsidók ellen irányul. Odesszában, Kiebben és számos más orosz városban ezerszámra gyilkolják a zsidókat. De gyilkolnak ott kormányzót, hivatalnokot, rendőrt, katonát, anarchistát, szocialistát, asszonyt, gyermeket, szóval az anarchia oly teljes most Oroszországban, hogy ennek végét be se lehet látni.

Érdekes ítéletet tárgyalt e héten a budapesti kir. tábla. A szolnoki törvényszék ugyanis Török Aladárt, volt jászberényi polgármestert, ezer korona pénzbüntetésre és polgári jogainak három évre való felfüggesztésére ítélte, azért, mert mind választási elnök Apponyi Albert megválasztása ellen mindenféle törvénytelen eszközökkel agitált. A tábla ehhez az ítélethez lényegileg hozzájárult, csupán a pénzbírságot szálaltotta le hatszáz koronára.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.

A „böcsület”.

(Székely história.)

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája.

Írta: B. Bagossy Kálmán.

(Folytatás és vége.)

Küzdött, dolgozott Mózes. A legeltetés mellett már más munkát is vállalt; s nem telt belé három hónap, már együtt volt 16 forint, épen fele a bárány árának. Akkor kereste fel a károsult gazda, s míg egyről-másról elbeszélgetett vele — inkább tréfásan, mint szándékosan megkérdezte:

— Hát van-e píz már Mócsi bá?

Az öreg legény elpirult, zavart lett, de aztán összeszedte magát és bátorozottan rámondta:

— Hát akad a ház körül.

— Hát az ígéretet mikor fogja beváltani?

— A jószágot érti?

— Azt hát!

— Megfizettem én már uram érte. A leányasszonynak adtam oda. Épeg ott dolgozott az első házban.

— Hát, ha már megfizette, legyen úgy — ámbár én nem akartam vóna.

És tovább ment Sándor Dénes, a

vén legény pedig tépelődött, emésztődött, mert nehéz volt elviselni neki azt a gondolatot, hogy hazudott...

„De ha nem vót, hát honnan adtam vóna” igyekezett magát megnyugtani — „nem rossz szándékból füllentettem, csak azért, mert szégyeltem magam előtte. De nemsoká lesz már píz és akkor megmondom neki az igazat.”

És loholt, futkosott tovább; fáradt, roskadozó léptekkel olykor, de munkálkodva és becsületesen. Ha csüggedett, vagy kecsgettette a nyugalom édessége, erőt adott neki és tette sarkalta a kötelességérzete...

Teltek, multak a napok, nagy értelmetlen szaladással, de ő nem vette észre, egész lelkét, minden érzéseit lekötötte a munka.

Közben meghalt Sándor Dénes is. Ő arról sem tudott. Szeme beesett, homlokán megszapordtak a barázdák, lábai már alig birták, de erőltette magát, hiszen még csak másfél forint hiányzik s akkor aztán vége lesz ennek a sok vergődésnek.

Jött az ősz, a lombhervasztó. A tarka virágok betegen hajtották le kicsiny fejecskéjüket, egyik a másik után s a mikor az utolsó is elhalt,

akkor megvolt a pénze Bence Mártonnak. Összerakta, megint szét-szedte; gyönyörködött benne, forgatta, számlálta s a mikor határozottan megállapította, hogy már egy garas sem hiányzik belőle, magához vette és szinte gyermekes örömmel sietett a jól ismert, apró házhoz, hogy végre Isten és ember előtt tisztázhassa magát. Komor, marcona embereket talált ott, a kik valami nagy pecsétes levelet olvastak fel és kérdő tekinteteket vettek rá. Bence Márton eleinte megilletődött egy kicsit, mert nem tudta mire vélni a dolgot, de azután mégis csak előadta szándékát.

— Sándor Dénost keresem — mondá — valami kis píz hoztam neki. Az egyik ur fölvilágosította: — Sándor Dénes meghalt. Nem tartozik annak senki sem.

— No, ha meghött, hát akkor itt hagyom a harminckét forintot, mert ha nem is tartozik neki senki, én mégis tartozom. A bárány ára ez uram; egy fitying se hibádzik belőle.

— De hiszen azt mondta, hogy megfizette s ebben az írásban is az van.

— Azt mondtam? ... No hát elég rosszul mondtam!

Letette a pénzt és menni készült, de az egyik ur még visszatartotta:

— Csak vegye el a pénzét jó ember. Mit csináljunk mi vele? A megboldogult már nem tanuskodhatik, ez a levél meg azt modja, hogy kifizette s mivel ez egy okirat, hát nem tartalmazhat valótlán dolgokat. És szelid erőszakkal Mártonnak zsebébe akarta csusztatni a csengő talérok.

Az öreg kanász habozott egy perig; csábította a pénz, de csakhamar felül kerekedett lelkében a jobb érzés, s míg kezeit az ajtó kilincsére tette, ellenmondást nem tűró hangon ismételte:

— A píz nem az enyim. Én tartoztam vele és visszahoztam, s ha nem tudnak az urak micsinálni vele adják oda a leányasszonynak, jó lesz neki menyasszonyi főkötőre, de engem ne erőtesse, mert én tudom, hogy mi a „böcsület”.

És, a mikor az utolsó szavakat mondta, már künn is volt az udvaron. Nem hallotta a komor arcú urak gunyos nevetését, nem hallotta a serdülő leányka köszöntését; egész lelkét elfoglalta az az egy gondolat, hogy megtérítette a kárt és eleget tett a „böcsület”-nek...

JEGYZETEK.

Judás-pénz. A darabont kormány és haladó-párt császári biztosa 250 példányt vásárolt meg az udvarhelyi híradó múlt számából, melyben a valóságos belső „titkos császári biztosi félhivatalos” fekete-sárga ömlengései foglaltattak. Ezért a 250 példány *híradóért* összesen 40 korona járt ki a félhivatalosnak. Ennyiért kellett tehát lefegyverkezni és a nemzeti ellenállást elárulni; lábat adván a leselkedőknek, hogy immár szabad a vásár — bátran eladhatjátok a magyar haza üdvösségét: a nemzeti szabadságot. És mindezt miért tette a császári biztos félhivatalos szócsöve, — hitvány *negyven* koronáért!...

„Áruiat sürgön hozzák, vizik...
S ezt tiz, husz, — azt harminc pénzért
Judás egy hang nélkül mozgatja száját:
Tiz... husz... harminc...

„Ilyen foltot köny le nem moshat!”

Megnyilhatnak már neki az egek? —
„Te vagy bosszuálló Isten!” — zeng az
lének...

Tiz... husz... harminc...
S a harminc pénzt ott szelylel szórja —
„Vegyétek vissza nékem egy se kell!
Oh, átkozott legyen az óra,
Melyben ártatlan vért árultam el!”
— Vidd el a pénzt! tiéd a vérnek ára!”
— S oda számlálják, nem hajtva szavára:
Tiz... husz... harminc...

Szövetkeznek a Szerencsés Imrék,
mint a gyöngye Ulászló és II. Lajos
korában a kalandorok — jó pénzért.
Akkor is az udvari párthoz tömörültek a homályos, kétes existenciák és pénzzel, fufanggal áskálódtak a Werbőczy vezetése alatt álló alkotmányos párt ellen. Ennek a Szerencsés Imrének tanácsára veretett II. Lajos oly hamis pénzt, melynek értéke csak fele része volt a névleges becsének. Innen datálódik a közmondás, hogy nem mind arany ami fénylik. És a mostani „demokratikus” kormány-programm, mintha csak a Szerencsés Imre aranyainak új kiadása volna. És jönnek újból a középkori „kalandorok”, jön a kalandorok néhány főből álló segédkező csapata: ilyen segédcsoport mellé ki állhat oda becsülettel becsületes harcosnak? A féltékű aranyat, ki ismerheti el teljes értékűnek? ... Szerencsés Imre korszakának végén ott sötétlik — Mohács. A történelem intsen és tanítson mindannyiunkat. Ha már nem adatott meg nekünk, hogy a más kárán okuljunk: — tanuljunk a magunkén. Udvarhelyvármegye hazafias közönsége soha sem volt kalandorokhoz illő, hiszen tiszta szűz magyar a földje. Legyen most is éber, őrizze meg igaz magyarságát, ne hallgasson a zsoldos ügynökök szavára és maradjon következetes, szikla szilárdsággal álljon helyt adott szaváért: mutassa meg, hogy: nem fajult el még a székelyvér...

A toll, meg a becsület. Mi, kik a tollat nemcsak kötelességből, hanem lelkesedéssel is vezetjük, nem érthetjük meg, miként lehet szívet és meggyőződést a nyereszkes vágy alá rendelni. Voltak ugyan mindig olyanok, kik az önérdéket mindenek fölött becsülték, vannak ma is, kik becsületüket, jellemüket, sőt hazájukat

is a materializmus csábítgatásainak engedik át; ám a tollat, mely a közjó szolgálatába szegődött, öncélok előmozdítására felhasználni, ez a képzelhető legaljasabb visszaélés, — ez a folyton terjedő korrupció következménye. Közéletünk, társadalmunk, közgazdasági viszonyaink oly csávába jutottak, melyből alig tudunk kilábalni. Tulságosan megerőltetett társadalmunk egész erejét kellene latba vetni, hogy el lehessen érni a zilált viszonyok rendezését, legjobb-jaink tudását és tehetségét kellene felajánlani, hogy dülőre lehessen vinni a válságos állapotot. S e helyett mit látunk? A pénz varázsigéjének még azok sem állhatnak ellen, kiknek kötelessége volna a népet felvilágosítani, azt bölcs tanácsokkal vezetni, hogy részt vehessen a közjólét emelésének nagy munkájában. A toll, melynek magasztalnia kellene a jót, gáncsolni a rosszat; a toll, melynek a fenköltszellem hirdetőjének kellene lennie: némely ember kezében nem egyéb a kufár gseftelés mocskos eszközénél. Megengedjük, hogy a magyar sajtó materiális viszonyai rosszabbak, mint a külföldéi. De ez nem újdonság. Mindenki, a ki hazánkban újságíró akar lenni, tudhatja, hogy a híven teljesített kötelesség tudatán felül a magyar hírlapíró alig részesül oly anyagi elismerésben, mely az életfentartásához multhatatlanul szükségeseken túlmenne. A ki ennél többet kíván, szegődék el inasnak valamely milliommesterhez, ez mindenesetre hálásabb, mint önzellen magyar újságírónak lenni. De a hírlapírásban nyereszkeskedési forrást keresni — árulás, elárulása annak a misszióknak, melyet önként vállaltak, — Judásosok, mely marcangolja a lelkiismeretet és magában hordozza a büntetés csiráját. Mély sajnálattal kell szemlélünk, mint fertőzik meg megvesztegetett újságírók a közjót, mint vetik el a gazt, mely mindannyiunk kárára tulengődik. A sajtószabadság e kinövése ellen csak egy fegyverünk van: a megvetés. Ne vegyünk kezünkbe oly újságot, mely nem száll sikra merészen és bátran az igazságért. Persze, a kitarított lapok, a klikkek bérelt szószólói is oly hangon irnak, mely látszólag az általános, a közjó érdekeit mozdítja elő. De azért nem nehéz őket a tisztességes, igazságot szerető lapoktól megkülönböztetni. Benső meggyőződésünk és érzésünk oly ítélőszék, mely kiméletlenül sújtja a hamis prófétákat. Hallgassunk erre a hangra és tagadjuk meg azoktól a meghallgatást, kik a tisztességes sajtó önzetlen munkáját álszentelkedő szemfényvesztésükkel aláásni iparkodnak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Pénzügyi kinevezés és áthelyezés. A pénzügyi ügyvezető Bendly Ártur itteni pénzügyi számtisztet a balassagyarmati m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez a rétsági járási számvevői teendők ellátása iránti megbízatással pénzügyi számlellenőrnek nevezte ki és helyére a katonai szolgálatból visszatért Gufárt János pénzügyi számtisztet a deési m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez az ittenihez helyezte át.

— Teaestély. A jótékony nőegyesület választmánya elhatározta, hogy a szokásos teaestélye ebben az évben is, december hó 2-án szombat napon megtartja. Ennek rendezése és a további intézkedések megtétele végett Demény Ferencné, rendező-elnök f. hó 12-én, vasárnap d. u. fél 3 órakor a vármegye-ház kistermében rendező-bizottsági nagygyűlés lesz. Az ügy sikere érdekében ohajtandó, hogy a meghívottak — sőt mások is — legyenek ott mindnyájan!

— A kibérelt udvarhelyi híradó. Városszerte nagy megbotránkozással tárgyalták azt a perfid eljárást, melylyel az udvarhelyi híradó ravasz módon ismételt a törvénytelen kormány szolgálatába szegődött és ezzel természetesen a nemzeti ellenállással szembe helyezkedett. A nemzeti aspirációk emez „erős harcosát” csakhamar megvette Ugron János, a császári biztos. Nem nagy megerőltetésébe került a magát „főispán”-nak képzelő urnak ez a vásár, mert 250 példány egyszeri megvételével elérte azt, hogy nevezett újság undok kukac módjára lábai elé esuszott. Ez a magát „független”-nek nevező lap tehát ezuttal sem tagadta meg magát: ravasz módon — a főszerkesztő és szerkesztőségi beltagok tudta nélkül — félre vezette becsületes székely népünket. Az osztrák zsoldosok hitvány koncot dobtak ismét eléje, hogy az ő akaratuk és szájuk ize szerint ugasson. — Ezt az undok játékot azonban nem tűrhették az önértékes szerkesztők és faképnél hagyták mindannyian az udvarhelyi híradót, a címzetes „független” lapot, mert nem akarták abba a pocsolyába követni, melyből az osztrák varangyok öltögetik ocsmány nyelvüket elszánt nemzeti küzdelmünk felé. A kilépett szerkesztők ez ügyben tanúsított eddigi magatartását elismeréssel honoráljuk; nem hagyták tollukat kibéreltetni semmiféle osztrák szolgálatba szegődött lakájtól. Az udvarhelyi közönség is rögtön felismerte azt a ravasz játékot és félre rugta utjából a nemzeti küzdelem „önzetlen” támogatóját, mely most visszavonulhat újból abba a pocsolyába, a honnan azelőtt is szedte táplálékát.

— Fillérestélyek. A nőegyesületi fillérestélyek, a választmány határozata szerint, december hó 6-án kezdődnek és betenkint szerdán, egyelőre a „Budapest” szálloda termében lesznek és pedig a hónap első szerdáján programmal, azután anélkül, zene mellett. Az első programmos este januárban lesz. Belépő díj: tetszés szerint.

— Tokány-párt. A Fejérváry-féle haladó-kör helybeli kültagjait tegnap iktatták be városunkban — a tokány-rend lovagjainak. Kedden pedig hálából ők is viszont iktatást ohajtanak végezni a vármegye házában; a császári biztos urat iktatják be „főispán”-nak. Ugyan akkor szintén lesz tokány a fekete-sárga elvű, osztrák labancok részére. Rajta, csak mulassatok; hiszen sirva vigad a „magyar...” Csöndes részvét és koszorúk mellőzése kéretik...

— Segélyezés. A helybeli jótékony nőegyesület erre az iskolai évre is négy szegény jó tanuló leánynak ad 620 K segélyt, hogy az

által magasabb kiképeztetést nyerhessenek. A folyamodók közül a választmány csak egynek kérését nem teljesíthette, mert innen Mezőturra költöztek.

— Az osztrák-magyar bank budapesti főintézete elhatározta, hogy Székelyudvarhelyt bank-mellékhelyet létesít és annak vezetésével az Udvarhely megyei takarékpénztár részvénytársaság-ot bízta meg. A bank-mellékhely működését közelebbről megkezdi.

— Előléptetés. A marosvásárhelyi itélőtábla elnöke Benedek Mózes székelyudvarhelyi törvényszéki hivatalszolgát az első fizetési fokozatba, Kerestély István székelykereszturi járásbírói hivatalszolgát a második fizetési fokozatba léptette elő.

— Köpönyegforgatás. Sokan tudni vélik és egészen határozottan kolportálják azt a hirt, hogy az udvarhelyi híradó kikötötte magának az alku alkalmával, hogy csak addig hajlandó a darabont-kormány szolgálatában maradni, a meddig az újból meg nem bukik, mert őt kötelessége azután a következő kormány támogatására szólítja... Ugron János, a darabont-kormány szószólója ebbe nem szívesen akart belemenni, mert azt mondá: Ki fog akkor engem támogatni? Erre az udvarhelyi híradó a főispán fülebe sugta: Hát a „főispán” ur is átpártol a következő kormányhoz E leleményes válasza a „főispán” ur elégedett mosollyal mondá: Maga kis hamis...

— Kosaras táncmulatság városunkban. A székelyudvarhelyi ciszmadiaipartársulat folyó hó 18-án (szombaton) este 8 órakor kezdődőleg, temetkezési segély-alapja javára, az áruló-bolt helyiségében zártkörű kosaras táncmulatságot rendez, melyre a t. közönséget e helyen is meghívja a rendező bizottság. Belépő-díj személyenkint 2 K, családjegy 3 személyig 4 K. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz a rendezőség.

— Főispáni segítség. Miután az udvarhelyi híradót a hivatott tollforgató emberek faképnél hagyták, elhatározta az új „főispán”, hogy addig, míg a megmaradt szerkesztőség beletanul a csak egy kissé is megemészthető haladó-párti cikkek irásába, ő is segédkezni fog a szerkesztésnél, mert hát úgy vélekedik, hogy ketten mégis csak többet tudnak... Ez okból tervbe vannak véve a naponkénti stilus-gyakorlatok is és ha ezen körülmények és gondos intézkedések dacára sem mutatkoznék a megkívántató eredmény... hát akkor — gondoskodni fog hozzáértő tollforgató emberről is; mert hát pénz volna, csak hozzáértő ember is kellene...

— Első fillérestélyét tartja meg folyó hó 20-án a polgári önképző és segélyező egyesület saját helyiségének nagytermében. Ezen egyesület szokásos fillérestélyei immár széleskörű kedveltségben részesülnek s minden egyes alkalommal zsúfolásig telt teremben történik meg. A polgári ifjuság kedves találkozó helye s hetenkint alig várják a hétfő nap elteltét, hogy este résztvehessenek a „polgári fillér”-en. A jövő hétfőn lesz az első ilyen estély, mely a szezon megnyitja, igen érdekes műsorral. Megnyitja

Solymossy Endre tanár, elnök, szaval Pap Erzs, felolvas Vajda Ferenc reform. pap, vonós-négyest adnak elő: Lázár László, ifj. Ember János, Folbert Gusztáv és Ember Dezső. Ezután tánc következik 12 óráig. Rendezők: Fischer Ferenc r. b. elnök, ifj. Szemeray Károly r. b. alelnök, Hodor Margit, Pék Mariska, Képiró Lajos, Ferenc Albert.

— **Óvás.** Napról-napra szaporodnak a különböző nevek alatt csúsz és közsvény ellen ajánlott szerek. Mindezek azonban nem tudják befolyásolni a közönség bizalmát, mely a Zoltán kenőcsöt régidőktől fogva kitünteti. Ezen világhírű kenőcs nem tévesztendő össze oly szerekkel, melyek számtalan más baj mellett csúsz és közsvény ellen is ajánlatnak, mert a Zoltán-kenőcs kizárólag csakis csúsz és közsvény ellen használható és ezen bajoknál — mint azt a legkiválóbb orvosok is igazolják, — tényleg felülmulthatatlan. Üvegje 2. kor. a készítő Zoltán Béla gyógyszerárban, Bpest, V., Szabadság tér.

— **A székelyudvarhelyi kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak Otthona.** E hó 8-án tartották meg a helyi kereskedők és alkalmazottak együttes gyűlésüket, melyen határozatilag kimondották az egyesülést. Nyomban megalakult a társulás módjait intézőbizottság 7 főnök és 7 alkalmazott részvételével. Ennek elnökeül Persián Jánost, jegyzőjéül Lázár Z. Istvánt választották meg. E bizottság 9-én tartotta első érdemleges ülését, melyen a meglevő 2500 korona vagyont az Otthon berendezésére fordítják. A megállapított 2780 kor. évi költséggel ugyanannyi bevétel áll szemben. Az új Otthon számára Dr. Ráczkő házában emeleit fogják kibérelni.

— **Az epilepsia (nyavalyatörés) gyógyítása.** Az orvosi szaklapok feltűnést keltő közleményeket hoznak az epilepsziának egy új és biztos gyógyító módszeréről. E cikkek szerzője és az új gyógyító megalapítója Dr. Szabó B. Sándor specialista orvos Budapesten, V. Alkotmány u. 5. kézséggel nyújt fölvilágosítást mindazon ily bajban szenvedőknek, kik egészségük teljes helyreállítását az ő új és bevált módszere segítségével elérni óhajtják.

— **Szegény tanulók felruházása.** A jótékony nőegyesület választmánya az idén is intézkedett arra nézve, hogy a szegény tanuló gyermekek ruházatát kapjanak. Ebből a célból gyűjtőívet bocsátottak ki, amelyet az egyesület megbízottja hordoz. A jó szívű adakozók szíveskedjenek ruha vagy pénz adományukat az ivre pontosan feljegyezni és fogadják előre s — a szegény gyermekek nevében — az egyesületi választmány hálás köszönetét. E célra az egyesület is 100 koronát ad.

— **Nyilvános köszönet.** Parajdi községben folyó év augusztus 5-én történt nagy tűzvész alkalmával teljesen semmi nélkül maradt 290 lélek felségélyezésére Batizfalvi Elza szovátai fürdő vendég indítványára, ki a tűzvésznek szentanya volt, Jászay Mari és Kőszegi Sándor gyűjtést rendeztek, mely alkalommal a fürdő vendégektől 245 koronát gyűjtöttek. Jászay Mari öngyászaga szintén a nevezett célra augusztus 12-én hangversenyt rendezett, melynek tisztjövédalma 300 korona volt. A korondi fürdőn szintén az égettek felségélyezésére Tanainé, Tanay Ferkó és Gáspár Gyulán é 182 koro-

nát gyűjtöttek. Braun Gyula mérnök külön 50 koronát adományozott. Midőn a parajdi égettek felségélyezésére alakult bizottság a fenti összegek átvételét hirtapilag nyugtázza, egyúttal a szerencsétlen égettek nevében mond hálás köszönetet a kegyes szívű adakozóknak és a gyűjtésben fáradozóknak. A bizottság nevében Damó Dénes gyűjtő bizottsági jegyző.

— **Bem.** Egy igénytelen szürke ember fejét ábrázoló gyenge ceruzaraj van a Nagy Képes Világtörténet legújabb füzetének címlapján. Ismerős arc és ismerős kéz vonásai: Bem arcképe a Petőfi Sándor kezétől. Tollas, hátul bojtos, magas kalapban, mely állához van szíjazva, tekint előre a hős, mintha az ellen rohamát kémelné a távolban figyelmesen. Mellén már ott van a magyar szabadságharc érdemrendje. A barázdált homlok, sűrű szakáll és bajusz, a gyérülő haj, a katonaruha és kalap nélkül szinte kis gnomnak mutatná ezt az összetöppördött kis lengyelt, a ki három országnak a szabadságáért harcolt. De ez a kis gnom akkor Magyar ország dalaiban élt és alakját örökre magába fogadta a magyar mithosz. Petőfi úgy nézett rá, mint egy felistenre, ha vele találkozott leirta a mit vele beszélt és egyik gyönyörű költeménye, a »Vajda-Hunyadon« című azzal kezdődik:

„Szólott Hunyadvár ámuló gyönyörrel:
Kit látok, oh kit látok, Hunyadi!”

S midőn a kis lengyel ember azt mondja rá, hogy ő csak Bem és nem Hunyadi, a vár maradt a régi hiténél, mert ő csak a szellemet nézi. — A piskai hid, a nagyenyedi, temesvári csaták őrzik örök fényben a Bem emlékezetét és a magyar lélek, mely az ő alakját is körülfonta a szabadságharcnak hervadást nem érő babérjával. A nagy vállalatnak, mely Nagy Képes Világtörténet címen 12 kötetre megy, most a 235—236. füzeté jelent meg, mely már az utolsó, a XII. kötet anyagának egy részét hozza. Egy kötet ára diszkótésben 16 korona, egy igen vaskos és a szövegképek mellett számos műmelléklettel is díszített füzetnek az ára 60 fillér. Kapható és megrendelhető a »Székely-Udvarhely« kiadó hivatalában (Betegh Pál és Társa könyvkereskedésében) Székelyudvarhelyt.

TANÜGY.

Újabb 10% az Udvarhely-megyei Tanitók Otthona javára. Vármegyénk tanító-köreiben eléggé ismeretes immár azon körülmény, hogy a Betegh Pál és Társa könyvnyomtató és könyvkiadó intézet fenállása óta mily odaadó buzgalommal karolta föl a tanitóság közérdekű ügyeit. Az Udvarhely-megyei Tanitók Otthona is olyan nagy szabású eszme, amelynek megvalósítása minden egyes tanitónak legfőbb ohajtását kell, hogy képezze. Ezt tartva szemelött a Betegh Pál és Társa könyvnyomtató és könyvkiadó intézet, mint első siet letenni a Tanitók Otthona alapkövét. Elhatározta és Szász Ferenc tanító egyesületi elnökkel írásban is közölte a nevezett intézet, hogy az e célra már fölajánlott és szerző-

désileg is biztosított 10%-on felül, a most munkában levő új tananyag-beosztás és órarendek bevételeiből is ugyancsak 10 százalékot adományoz az Udvarhely-megyei Tanitók Otthona javára.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Lapjának f. évi 90-ik számában szíves volt egy igazán közérdekű felszólalásomnak helyet adni, mit ezúttal is megköszönve, ismételtlen kérem a következő helyreigazítás szíves közlését.

A »Megjegyzések egy vezércikkre« című közlemény szerzője: Dr. Harmath Jenő urnak oly állításait tárgyaltam, mint glossákat, mely nem az ő véleménye, hanem azon publicistáé, kit idézett.

Erről a közleményről a kézirat megtekintése által szerencsém volt meggyőződni; következőleg örömmel veszem tudomásul, hogy az nem Dr. Harmath ur véleménye, kinek egyénileg sem eljárása, sem modora ily föltevésre nem is adott alkalmat.

Midőn ezt kötelességszerűleg kijelentem, egyidejűleg az elmondottakat mindenben fenntartom.

Szerkesztő urnak

Székelyudvarhely, 1905. nov. 11.

kész hive

Mátéffy Domokos.

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekű felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli Szerk.

Politikai felelős szerkesztő:

Dr. Hinderer Fels Ákos.

Társ-szerkesztő és laptulajdonos

Betegh Pál

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

M. kir. államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1905. évi októb. r. hó 1-től.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. — Nagyváradi — Predeal	Szv.	Gyv.
I-III.	I-II.	Állomások	I-III.	I-II.
506	502		507	501
I-III.	I-II.		I-III.	I-II.
900	915	i Budapest k. p. u.	710	750
1152	1119	i Szolnok	322	532
1206	1132	i Szajol	304	519
144	1249	i Püspökladány	119	403
344	211	i Nagyváradi	1109	238
410	218	i Nagyváradi	1037	232
834	553	i Kolozsvár	605	1110
	915	i Décs		
	305	i „		340
854	611	i Kolozsvár	521	1050
1016	726	i Aranyos-Gyéres	348	930
1044	750	i Székely-Kocsárd	307	900
458	1025	i Marosvásárhely	1225	538
538	526	i „	537	1128
1149	832	i Tövis	157	812
402		i Arad	635	
704		i „	850	
1258	904	i Küküllőszög	1248	735
818		i Sövény		150
	355	i „		859
157	943	i Kis-Kapus		1141
358	1257	i Nagy-Szeben	731	445
1120	731	i „	1257	915
213	947	i Kis-Kapus	1109	650
340	1053	i Segesvár	948	549
613	133	i Székelyudvarhely	705	305
347	1100	i Segesvár	922	542
750	209	i Brassó	532	245
106	652	i Kézdi-Vásárhely	Tv.	1016
306		i Gyimes	szsz.	445
219		i Brassó	728	218
331		i Predeal	612	112
910		i Bukarest		805

Az aláhúzott számok éjjeli időt jelentenek.
Az i — indulás; é — érkezés.

Fizetési nehézségeket

kereskedők, gyárosok, hivatalnokok és iparosoknál bármily helyen szakember, inzolvencs jelentés nélkül jogi tanácsos közreműködésére rendez. A szükséges fedett egyezkedési hitelek megserzi. Czödök egyezkedése is elvállaltatik. Bleier Fried és Társa budapesti bejegyzet cég Budapest, Erzsébetkörut 23.

Hazvezetönök keres-
tisztességes székely leány vagy ma-
gános székely asszony Felvilágosi-
tást ad lapunk kiadóhivatala. 1—3

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencsesorsjegyet KISS bankházában, mert

KISS szerencséseje NAGY

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet KISS bankházában, mert

KISS szerencséseje NAGY

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékban nagyobb nyereményeket KISS bankházában. Az eddigi húzásoknál szerencsénk volt már háromszor a jutalmat

600.000 kor. = 1.800.000

és a legnagyobb főnyereményt

400.000 koronát = 400.000

Összesen 4 sorsjegyre **2.200.000**

koronát igen tisztelt vevőinknek kifizetni. Minden egyes húzás után közléstesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint a mi t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse. Kihúzott nyeremények azonnal kifizettetnek.

Kisérleje meg szerencsését KISS bankházában, mert

KISS szerencséseje NAGY

A XVII. sorsjáték első osztályának húzása folyó évi nov. 23. és 24-én lesz.

Az I-ső osztályu sorsjegyek árai: Egy nyolcad 1 K 50 f. Egy negyed 3 K. Egy fél 6 K. Egy egész 12 korona.

Kiss Károly és Tsa

a m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusító helye

BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos utca 13.

KISS-féle sorsjegyek kaphatók: Székelyudvarhelyt

BOKOR ANDRÁS

Kossuth-utca 16.

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az élető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, egyjebben és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál,

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54. sz.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

FONTOS

fuvarosok v. vállalkozók részére!

Körülbelül 3000 négyszögöl bükk-tűzifa elszállításra kiadó. Héjjasfalvától 5 kilométer távolságra fekvő erdőből (Oláh Hidegkut) közvetlen az országút mellett.

Ezen bükk-tűzifa elszállítása 2—3 év alatt eszközölhető.

Vállalkozni kívánczók forduljanak személyesen vagy írásban a **segesvári Lootz W. H. céghez**, hol kimerítő bővebb tudósítást nyerhetnek.

NAPTÁRAK!

— AZ 1906. ÉVRE —
már megjelentek és kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyv-, zenemű- és papírárukereskedésében

Előjegyzési naptár . . 60 fillér.

Erdélyi képes naptár . 60 „

Az erdélyi vásárok legpontosabb jegyzékével.

Sz. 1356—905 kj.

Árverési hirdetmény.

Bordos község előjárósága által közhírré tétetik, hogy a tulajdonát képező korcsma helyiség az ahhoz kötött italmérési engedéllyel együtt 1906. évi január hó 1-től kezdődőleg 1908. év december hó 31-éig terjedő időre évi 500 korona kiküldetési ár mellett 1905. decem-

ber 7 én d. e. 10 órakor a körjegyzői irodában nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

A kiküldetési árnak 10 százaléka bántapénzül az árverést vezető kezéhez készpénzben leteendő.

Feltételek a bordosi körjegyzői irodában megtekinthetők.

Bordos, 1905. év nov. hó 4-én.

Bálint Mihály, Asztalos József
körjegyző. k. bíró.

2—2.

Sz. 915—1905.

Árverési hirdetmény.

Szentábrahám község a tulajdonát képező korcsma helyiséget a korlátlan italmérési joggal együtt 1906. január 1-től 1906. december 31-ig terjedő időre f. évi november 26 án d. u. 3 órakor nyilvános árverésen haszonbérbe adja. Kiküldetési ár 400 korona.

Az árverés feltételek megtekinthetők a községházánál és a körjegyzői irodában, továbbá Székelykeresztúron a főszolgabírói hivatalnál.

Szentábrahám, 1905. nov. 3

AZ ELŐJÁRÓSÁG.

2—3.

Aki kitűnő étvágyfokozó asztali italt óhajt,

Aki gyenge, lábbadozó,

Aki ideges, álmatlan,

Aki vérszegény,

Aki sovány,

Aki szoptat,

Aki tüdőbeteg

ne mulassza el saját érdekében a kitűnő hatásának elismert

HERCULES

maláta-tápsör

különlegességet inni,

rendkívül tartós és sokáig eláll. Kapható minden nagyobb csemege-, fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a **HERCULES SÖRFÖZDE** szétküldési telepén Budapest, Bethlen-tér 3. Árjegyzék ingyen. Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel. Főraktár

Fernengel Gyula fűszer- és csemege-üzletében és
SÜKÖSD MIKLÓS „Budapest” szállodájánál.

Monogram - pecsétnyomók,
bélyegzők, ruhajelző eszközök, bélyegző-festékek és állandó festékpárnák dobozokban, mindenféle jelző-készülékek, címtáblák legelőnyösebben kaphatók

Betegh Pál és Társa

könyv-, papír-, író- és rajzszekereskedésében
Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 15.

OLCSÓ és jó BUTOR

bevásárlási forrás.

GYARMATHY ISTVÁN

épület- és butorasztalosnál
Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 40. sz. alatt

HERMANN GYÖRGY

FESTŐ ÉS ARANYOZÓ SZÉKELYUDVARHELYEN
KOSSUTH-UTCA 16. SZÁM ALATT

Ajánlom magamat a műfestészet többféle ágában u. m. templom, arckép és díszléklapok, valamint címtáblák festésére. Fővállalok új templomi berendezéseket régi oltárokat, szószékeket stb. kiújítok, festek és aranyozok, legszebb kivitelben és jutányos áron. Továbbá műkedvelő ifjaknak, kik a festészetben bevezető utmutatást óhajtának nyerni, oktatást adok óránként egy korona díjért.

Iszákosság nincs többé!

Az elmúlt
rendkívül
száraz
nyár
folyamán
ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 194 Nagy-Küküllőmegye.) volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan szőlőoltványokat szállít. Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Kívánatra kárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ mindegyik szobeszedő a tartózkodásról, mert csodálatos elleneszenvenessé teszi az iszákosságnak a szeszes italt.

A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy az illető, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető meá csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét sok sok ezer férfit a szegény és becselenségtől, megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és nagyon sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az infózet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba-adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 186. SZ.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek, (Levelek 25 fill., lev. lapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 186.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Fűszer-, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenként csak 8 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitűnő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epekészítés rendellenességeiben, az epekövek eltakarítását szembe-tűnően könnyíti, a bélhurut minden ne-mében, a nyálkás aranyérben, hasszervi dugulásokban, huykó képződéseiben, mézes huygárban, görvél- és mirigydagokban, angolkóros csontlágulás- és sorvadásokban. — A legkitűnőbb üdítő ital, borral vegyítve páratlan! — Heten-kint háromszor friss töltés! — Raktár

SZENTPÉTERY GERGELYNÉL,
Székelyudvarhelyt

Kérem a cégre ügyelni!

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

Versenyt kizáró olcsó árban elfogad és szakszerű, izléses kivitelben készít el mindennemű

nyomtatványt és könyvkötői munkát

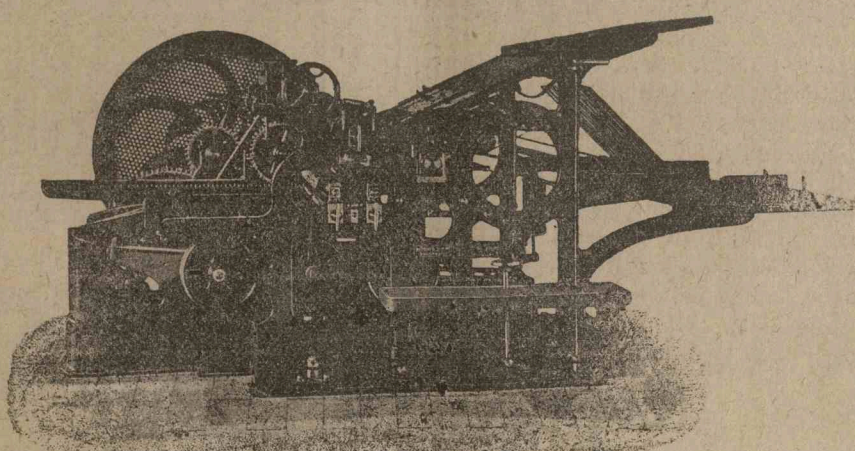
Költségvetés ingyen és bérmentve!

Egyleteknek és könyvtáraknak különösen mérsékelt árszabás! Egyházi, iskolai, szolgabírói, községi, körjegyzői, ügyvédi, végrehajtói nyomtatványok áruháza

A Székelyföld legnagyobb és legolcsóbb nyomtatvány-raktára.

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS
PAPIRKERESKEDÉS

Folyóiratok, hírlapok, irodalmi művek eredeti áron, költségel-számítás nélkül megrendelhetők.

Zeneművek
papír-, író- és rajzszerék

nagy választékban és olcsó árban!

Teljes könyvtár- és irodaberen-dezések mérsékelt árak mellett. Szakszerű, kifogástalan kivitel!

SZÉKELY-UDVARHELY

legelterjedtebb függetlenségi lap szerkesztősége és kiadóhivatala.

Betegh Pál

Gyertyánffy J. fia vasnagyszerkedésében Székelyudvarhelyen.
Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Kedvező alkalom a legolcsóbb bevásárlásra!

NAGY ALKALMI VÁSÁR!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására, hozni, hogy üzletemet a jövő év elején a Fröhlich Testvérek ujonnan épült házába szándékozom áthelyezni, ennelfogva elhatároztam, hogy az üzletemben levő árukat, u. m. mindennemű porcellán- és üvegekészleteket, tejes, fehér- és ebédli **szervizeket és edényeket, evőeszközöket**, mindennemű fal-, asztali, ebédli, függő, luster és éjjeli **lámpákat, kina-ezüst** dísz tárgyakat, fal-, asztali és zseb **tükröket, majolika** vázák és dísz tárgyak, dohány- és oldaltárcák és pénzes erszényeket, óvodás és iskolásgyermekeknek iskola-táskák, bevásárlási táskák és kosarakat, **sétapálcákat**, fog-, haj- és ruha-**keféket**, dominó, sakkjáték és egyéb **társasjátékokat**, asztali és állványos **dohányzó-készleteket**, ecet, olaj- és sőtartókat, **Gyermek babukat, pipere-cikkeket, pipere szappanokat**, gipsz-alakokat és számtalan itt fel nem sorolt tárgyakat **bámulatos olcsó áron kiárusítom!!** Midőn ezen körülményről a n. é. közönséget tisztelettel értesítem, egyúttal b. pártfogását kérem kiváló tisztelettel **Szentpétery Gergely.**

Csak rövid ideig! Ragadjuk meg az alkalmat!

Költözködés miatt nagy kiárusítás!

Bámulatos olcsó árak! Kedvező alkalom!

EGYSZERI átsimítás

SCHICHT-szappannal

(«szarvas» vagy «kules» szappan) pótol KÉTSZERI átsimítást közönséges

szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb! 180

SÁRKÁNY S. BANKHÁZA

Telefon 80-89 BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6. Telefon 80-89

a magyar kir. szab. Osztálysorsjáték főelárusítója.

Sürgőnycim: Sárkányék Budapest.

Folyó számla: Pesti magyar kereskedelmi banknál és a magyar kir. postakárpénztárnál.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre és elzálogosított sorsjegyeket saját pénzzel kiváltok és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámitolom és könnyen törleszthető váltó és személyhitelt nyújtok

TISZTVISELŐK és KATONATISZTEK amortizációs kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosoknak és földbirtokosoknak

II-ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnal folyósíthatok. Semmiféle előleges jutalékot nem kérek, ugyancsak minden levelet, válaszbélyeg nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. BANKHÁZA

BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6.
25 év óta törvényszékiileg bejegyzett cég.

MEGJEGYZÉS: A XVII. ik sorsjáték I-ső osztályu jegyei már megjelentek és kérem egyúttal b. megrendeléseit, a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztosítom, minden nyereményt azonnal kifizetek.

A következő szerenese számokat ajánlom, mert ezek nagy nyereménynyel még nem lettek kisorsolva:

2979	12128	12953	16065	35733	44596
51325	58762	80847	99191	101580	105655

Kivágandó

Megrendelő lap.

Sárkány S. bankháza Budapest, VI., Ó-utca 6. szám.

Megrendelem önöknél a számú sorsjegyet és ennek árát
 postautalvánnyal küldöm.
 kérem utánvenni.

A nem kívántat tessék áthuzni.

Lakhely, u. p.:

A „Székely-Udvarhely” hirdetései eredményesek.

„Hermendol” klozet-papír a legjobb!

HEGEDÜ, VONÓ, KELLÉKEK ÉS HUROK

SZIVAR-, SZIVARKA-,

DOHÁNYTÁRCÁK

ERSZÉNYEK ÉS PÉNZTÁRCÁK

MONOGRAMMOK levélpapír és fehérenemű bélyegzéshez, minden betűvel, 1 d. b 1 kor. Kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyv- és papirkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Mesés és imakönyvek, zeneművek!

Papírok, írószerek, szivacsok!

Olcsó legyezők és díszművek!

Rösler és Gábor vaskereskedése

„Az arany patkóhoz” Székelyudvarhelyen

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy Székelykeresztúron, a Kossuth-téren fióközletet nyitottunk.

Ajánljuk jól berendezett vasüzletünkben kapható styriai acélvassal és kőrisfagerendelyel ellátott miskolci váltókéinket jótállás mellett; mindenféle ekerészeket, legjobb fajta acélkapát, kaszát, ásót, lapátot, csákányt, fejszét, 2, 3 és 5 águ acél villát, mindenféle ajtó-, ablak- és butorvasalásokat, acél szerzőszámokat, brassói portlandcementet, Hunyadi-vasat, sodrony és kovácsolt szeget, csavarokat stb. minden e szakmába vágó vasárúkat legelőnyösebb árban és figyelmes kiszolgálás mellett.

Végül felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét az első rangú gyárakból nagy választékban beszerzett többféle legjobb szerkezetű varrógépraktárunkra, melyek felelősség mellett igen előnyös árban, esetleg részletfizetésre is kaphatók.

A n. é. közönség becses bizalmába ajánlva magunkat s jóindulatu szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Rösler és Gábor Székelyudvarhely
 fióközlet Székelykeresztúron.

ÚJ VASKERESKEDÉS

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

férfi és női divat-áruháza

Székelyudvarhely, Batthyányi-tér 4. sz.

Iskolás fiúk Diákok részére

Kész ruhák, kalapok, ingek, nyakkendők, harisnyák, cipők és ágyneműek nagy választékban, előnyös és olcsó árakban kaphatók.

Divatos és olcsó ruha-vállalat mérték után, a ruhák ingyen takarítottásával.

Legolcsóbb árak!

Úti bőröndök a legnagyobb választékban

Nagy választék nyakkendők- és kalapokban